Euroopan parlamentti
2019-2024

Kalatalousvaliokunta

2022/2148(INI)

5.4.2023

MIETINTÖLUONNOS

Kiinan kalastusoperaatioiden vaikutuksista EU:n kalastusalaan ja tulevista toimista
(2022/2148(INI))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Pierre Karleskind

PR_INI

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

PERUSTELUT 8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Kiinan kalastusoperaatioiden vaikutuksista EU:n kalastusalaan ja tulevista toimista (2022/2148(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013[1],

– ottaa huomioon laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 2874/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta 29. syyskuuta 2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2008[2],

– ottaa huomioon rajoittavista toimenpiteistä vakavien ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten torjumiseksi 7. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/1998[3],

– ottaa huomioon pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kieltämisestä unionin markkinoilla annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (COM(2022)0453) ja parlamentin mietintöluonnoksen kyseisestä ehdotuksesta,

– ottaa huomioon yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (COM(2022)0071) ja parlamentin mietintöluonnoksen kyseisestä ehdotuksesta,

– ottaa huomioon 20. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Pellolta pöytään -strategia” (COM(2020)0381) ja siitä 20. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman[4],

– ottaa huomioon 20. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia” (COM(2020)0380) ja siitä 9. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman[5],

– ottaa huomioon 10. joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS),

[1] EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22.
[2] EUVL L 286, 29.10.2008, s. 1.
[3] EUVL L 410 I, 7.12.2020, s. 1.
[4] EUVL C 184, 5.5.2022, s. 2.
[5] EUVL C 67, 8.2.2022, s. 25.

– ottaa huomioon 1. marraskuuta 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen ihmishengen turvallisuudesta merellä (SOLAS),

– ottaa huomioon 6. maaliskuuta 1948 tehdyn yleissopimuksen Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) perustamisesta,

– ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2007 tehdyn kalastusalan työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 188,

– ottaa huomioon 2. huhtikuuta 1993 tehdyn Torremolinoksen pöytäkirjan ja vuonna 2012 tehdyn Kapkaupungin sopimuksen,

– ottaa huomioon 13. joulukuuta 2022 annetun aavanmeren ja pitkän matkan laivastojen neuvoa-antava toimikunnan (LDAC) ja markkina-alan neuvoa-antavan toimikunnan lausunnon (R-06-22/WG4-WG5),

– ottaa huomioon joulukuussa 2022 julkaistun tutkimuksen ”Research for PECH Committee – Role and impact of China on world fisheries and aquaculture”,

– ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) puitteissa 22. marraskuuta 2009 tehdyn sopimuksen laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemiseksi, estämiseksi ja lopettamiseksi toteutettavista satamavaltion toimenpiteistä,

– ottaa huomioon 4. maaliskuuta 2023 tehdyn sopimuksen kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämisestä ja kestävästä käytöstä,

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2018 perustetun Euroopan unionin ja Kiinan valtamerikumppanuuden ”Blue Partnership for the Oceans”,

– ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2019 annetun komission yhteisen tiedonannon Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle ”Strateginen katsaus EU:n ja Kiinan suhteisiin” (JOIN(2019)0005),

– ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman kauppaa ja investointeja koskevasta indopasifisen alueen strategiasta[6],

– ottaa huomioon Kiinan 13. viisivuotisen aavanmeren kalastuksen kehittämissuunnitelman vuodelta 2017,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

– ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön (A9-0000/2023),

A. ottaa huomioon, että asetuksen (EU) N:o 1380/2013 28 artiklassa säädetään, että Euroopan unioni harjoittaa ulkoisia kalastussuhteitaan meren elollisten luonnonvarojen ja meriympäristön kestävän hyödyntämisen, hoidon ja säilyttämisen varmistamiseksi;

[6] EUVL C 47, 7.2.2023, s. 15.

B. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 1005/2008 12 artiklassa säädetään, että laittomasta, ilmoittamattomasta ja sääntelemättömästä kalastuksesta (LIS-kalastus) peräisin olevien kalastustuotteiden tuonti on kielletty;

C. ottaa huomioon, että tällä hetkellä neljälle unionin ulkopuoliselle maalle on annettu punainen kortti ja kahdeksalle unionin ulkopuoliselle maalle keltainen kortti;

D. ottaa huomioon, että Kiinalla on maailman suurin aavanmeren kalastuslaivasto ja se on maailman suurin kalajauhon tuoja[7];

E. ottaa huomioon, että EU tukee kestävän kalastuksen kehittämistä ja hoitoa, mukaan lukien toimenpiteet, joilla parannetaan LIS-kalastuksen torjuntaa koskevia seuranta-, valvonta- ja tarkkailuvalmiuksia;

F. ottaa huomioon, että Kiinan kansantasavalta on allekirjoittanut kesäkuussa 2022 tehdyn Maailman kauppajärjestön (WTO) kalastustukia koskevan sopimuksen;

G. ottaa huomioon, että Kiinan kansantasavalta ratifioi kesäkuussa 2022 sopimuksen sääntelemättömän aavanmeren kalastuksen ehkäisemiseksi Pohjoisen jäämeren keskiosassa;

H. ottaa huomioon, että EU ja Kiinan kansantasavalta allekirjoittivat vuonna 2018 kahdenvälisen sopimuksen ”Blue Partnership for the Oceans”, jolla pyritään parantamaan maailmanlaajuista valtamerten hallinnointia koskevaa yhteistyötä ja jonka pysyvä työryhmä kokoontuu kerran tai kahdesti vuodessa;

I. ottaa huomioon, että Yhdysvaltain valtiovarainministeriön ulkomaisten varojen tarkastuksesta vastaava virasto on määrännyt Magnitski-lain nojalla pakotteita useille kiinalaisille kalastusyrityksille pakkotyötä koskevien epäilyjen vuoksi;

J. ottaa huomioon, että Kiinan merisaaliin kokonaismäärä on tällä hetkellä 14-16 miljoonaa tonnia, josta 3–4 miljoonaa tonnia on peräisin aavanmerenkalastuksesta, ja että suuri osa pyydetään Länsi-Afrikan ja läntisen Etelä-Amerikan (Ecuador ja Peru) vesillä[8];

K. ottaa huomioon, että 39 prosenttia EU:hun vuonna 2017 tuoduista tonnikalafileistä, joihin sovellettiin 0 prosentin autonomisia tariffikiintiöitä, oli peräisin Kiinasta[9];

L. ottaa huomioon, että Kiina vahvisti vuonna 2020 kaukaisilla vesillä harjoitettavan kalastuksen hoitoa koskevaa lainsäädäntöään; ottaa huomioon, että vuonna 2017 se sitoutui supistamaan aavanmeren laivastonsa 3 000 alukseen vuoteen 2020 mennessä;

Mahdollisimman suuren avoimuuden varmistaminen

[7] Pauly, D. ym., ”Research for PECH Committee – Role and impact of China on world fisheries and aquaculture”, Euroopan parlamentti, rakenne- ja koheesiopolitiikkayksikkö, Bryssel, 2022, s.14 ja 28.
[8] Sama kuin edellä, s. 14.
[9] LDACin lausunto (R-10-20/WG1), heinäkuu 2020.

1. pitää valitettavana avoimuuden puutetta Kiinan aavanmeren laivaston alusten määrästä; panee merkille, että Kiinan laivaston kokonaismäärä on lähes 27 000 alusta; pitää valitettavana, että Kiinan hyväksymää valvonta-asetusta sovelletaan ainoastaan sen aavanmeren laivastoon, joka muodostaa vain marginaalisen osan sen laivastosta;

2. kannustaa komissiota vaatimaan, että kaikilla kalastusaluksilla on IMO-tunnistenumero, ja kieltämään mukavuuslippujen käytön; vaatii, että kaikkien lippujen alla purjehtivien kalastusalusten tosiasiallisia omistajia koskevat tiedot ovat julkisesti saatavilla;

3. kehottaa komissiota vaatimaan Kiinan viranomaisilta suurempaa avoimuutta Kiinan aavanmeren laivaston kalastustoiminnasta ja kalastussopimuksista;

4. panee merkille, että Kiinan kansantasavallan ja kolmansien maiden välisten kalastussopimusten määrä on kasvussa; pitää valitettavana näiden sopimusten, lisenssien ja lupien avoimuuden puutetta;

5. kehottaa Kiinaa ratifioimaan ja panemaan täytäntöön FAO:n satamavaltion toimenpiteistä tehdyn sopimuksen; kehottaa rannikkovaltioita julkistamaan aavanmeren kalastusaluksien tekemät rikkomukset ja niille määrättävät seuraamukset;

Euroopan unionin puolustaminen hyvän kauppatavan vastaisilta käytännöiltä

6. kehottaa jäsenvaltioita valvomaan tiukasti saaliiden jäljitettävyys- ja ilmoittamisjärjestelmää koskevaa EU:n lainsäädäntöä; kehottaa ottamaan selvää EU:n markkinoille saapuvien kiinalaisten alusten pyytämien saaliiden määrästä;

7. kannustaa Kiinaa ja maita, joiden kanssa se on tehnyt kalastussopimuksia, vahvistamaan valmiuksiaan valvoa, havaita, ehkäistä ja torjua LIS-kalastukseen liittyviä tapahtumia; ehdottaa, että komissio tukee näitä pyrkimyksiä teknisillä toimenpiteillä;

8. kannustaa unionin merikalastustuotteiden tuottajia monipuolistamaan ensimmäisen jalostusasteen kumppaneidensa toimintaa;

9. korostaa, että Kiina on lisännyt merkittävästi tuontiaan unioniin autonomisten tariffikiintiöiden ansiosta; katsoo, että tämä aiheuttaa markkinavääristymiä, koska unioniin tuodaan tammikuussa suuria määriä tuotteita, jotka eivät vastaa tiettyä kysyntää; panee merkille, että tällainen tuonti kasvoi asteittain vuosien 2017 ja 2020 välillä 25 000 tonnista 50 000 tonniin;

10. panee merkille, että Kiina antaa tukea yksinomaisilla talousvyöhykkeillä ja aavallamerellä toimiville laivastoilleen; korostaa, että kesäkuussa 2022 allekirjoitetun WTO:n kalastustukisopimuksen mukaisesti tällaisia tukimaksuja pitäisi rajoittaa;

Kalavarojen suojelu, ihmisoikeudet ja elintarvikeomavaraisuus

11. panee merkille, että Kiinan kalastuslaivaston toiminnan intensiivisyys johtaa kalakantojen ehtymiseen; katsoo, että kohdekantojen tilaa olisi arvioitava pyynnin tason määrittämiseksi;

12. kannustaa maita, joiden kanssa EU on tehnyt kestävää kalastusta koskevia kumppanuussopimuksia, laatimaan hoitosuunnitelmia; panee merkille, että Mauritanian kanssa tehty kestävää kalastusta koskeva kumppanuussopimus, johon sisältyy pelagisten lajien hoitosuunnitelma, on vähentänyt näitä kantoja pyytävien alusten aiheuttamaa kalastuspainetta;

13. kehottaa komissiota laatimaan strategian, jolla vastataan siihen, että Kiina tuo yhä enemmän kalajauhoa muualta maailmasta; korostaa, että tällainen tuonti voi olla Afrikan elintarviketurvan kannalta vaarallista;

14. kehottaa komissiota käyttämään asetusta (EU) 2020/1998 sellaisia kiinalaisia yrityksiä vastaan, joille Yhdysvaltain valtiovarainministeriö on jo määrännyt seuraamuksia, ja tarvittaessa ulottamaan tämän toimenpiteen koskemaan muita yrityksiä, joita syytetään ihmisoikeuksien loukkaamisesta;

Kiinan ja EU:n välisen vuoropuhelun jatkuvuuden varmistaminen

15. korostaa, että Kiinan kanssa tehdään maailmanlaajuisesti yhteistyötä FAO:n, alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen ja WTO:n puitteissa LIS-kalastuksen vastaisten maailmanlaajuisten toimintapolitiikkojen ja säännösten kehittämiseksi;

16. kehottaa EU:ta ja Kiinaa tekemään tiivistä yhteistyötä meren elollisten luonnonvarojen kestävän käytön, valtamerten hallinnoinnin ja erityisesti kalastuksen hallinnoinnin alalla sekä LIS-kalastuksen torjunnassa;

17. panee merkille, että meri- ja kalastusasioiden pääosastolle osoitetut Kiinaan liittyvät henkilö- ja taloudelliset resurssit eivät ole oikeassa suhteessa todellisiin tarpeisiin nähden; kehottaa tasapainottamaan tätä vuoropuhelun jatkuvuuden varmistamiseksi;

°

° °

18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Esittelijä halusi korostaa neljää strategista toimintalinjaa, joiden avulla voidaan puuttua Kiinan kalastustoiminnan vaikutuksiin.

Ensimmäinen on näiden toimien avoimuus. Jotta lainsäätäjä voi reagoida tehokkaasti ja asianmukaisesti, on olennaisen tärkeää tietää enemmän Kiinan laivastojen harjoittamasta kalastustoiminnasta ja olosuhteista, joissa sitä harjoitetaan. Aavanmeren kalastukseen käytettäviä kiinalaisia aluksia on arviolta 900–2 900. Tähän mennessä meillä on liian vähän tietoa kiinalaisten alusten pyytämistä saaliista, niiden saamista tuista sekä Kiinan kolmansien maiden kanssa tekemien sopimusten sisällöstä. Tietojen puute on merkittävä este kalavarojen asianmukaiselle hoidolle ja siksi säännellyn, kestävän ja ihmisoikeuksiin perustuvan kalastuksen edellytyksiä ei voida taata. Tästä syystä esittelijän ensisijaisena tavoitteena on saada nämä tiedot ja kannustaa Kiinaa lisäämään avoimuutta.

Toisena toimintalinjana on suojella Euroopan kalastusalaa sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä. Kalavarojen kestävä hoito on mahdollista vain noudattamalla tiukkoja ja kunnianhimoisia säännöksiä, kuten yhteisen kalastuspolitiikan säännöksiä. Näissä kalastajillemme asetetuissa vaatimuksissa on kuitenkin järkeä vain, jos niitä sovelletaan myös tuotteisiin, joita tuomme EU:hun. Kiina on tässä mielessä erityinen uhka Euroopan kalastusalan elinkelpoisuudelle, koska sen merkitys Euroopan markkinoilla kasvaa ja sen kalastuksen avoimuus on puutteellista. Esittelijä ehdottaa siksi, että tuontituotteiden jäljitettävyyttä tehostetaan, jotta voidaan varmistaa, että sosiaalisia ja ympäristöstandardejamme noudatetaan ja erityisesti, että tuotteet eivät ole peräisin LIS-kalastuksesta. Esittelijä vaatii myös oikeudenmukaisempaa kilpailua niin, että WTO:ssa kesäkuussa 2022 tehty sopimus haitallisista kalastustuista pannaan tehokkaasti täytäntöön.

Esittelijän ehdottama kolmas toimintalinja koskee tarvetta suojella kalavaroja maailmanlaajuisesti sekä ihmisoikeuksia ja elintarvikeomavaraisuutta. Jotta ympäristönsuojelua ja ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevat unionin tavoitteet saavutetaan, ne on otettava huomioon kansainvälisellä tasolla. Tähän pyritään yhteisen kalastuspolitiikan 28 artiklalla ja käynnissä olevalla työllä pakkotyöstä peräisin olevien tuotteiden kieltämiseksi sekä yritysten huolellisuusvelvoitteella, jotka esittelijä mainitsee ehdotuksessaan. Kiina aiheuttaa intensiivisen kalastustoimintansa ja avoimuuden puutteen vuoksi huomattavia paineita maailman kalavaroille. Tämä tapahtuu toisinaan ihmisoikeuksien kustannuksella, ja pakkotyöstä on esitetty lukuisia väitteitä. Tämä kalakantoihin kohdistuva paine vaarantaa myös elintarviketurvan erityisesti Länsi-Afrikassa, jossa paikallisen väestön ruokkimiseksi välttämättömiä kalavaroja viedään kalajauhon tuotantoon. Kiinan osuus maailman kalajauhon tuonnista on 50 prosenttia, minkä vuoksi tämä mietintö on tärkeä. Kalavarojen kestävyyteen liittyvän ilmeisen haasteen lisäksi vaakalaudalla ovat elintarvikeomavaraisuus ja ihmisoikeuksien suojelu maailmassa. Näin ollen esittelijä vaatii, että ihmisoikeuksia rikkovia yrityksiä vastaan on ryhdyttävä rajoittaviin toimenpiteisiin ja että kalakantojen (erityisesti niiden, jotka ovat Kiinan kohteena kalajauhon tuotannossa) tilaa on tarvittaessa arvioitava.

Neljäntenä toimintalinjana esittelijä vaatii EU:n ja Kiinan välisen vuoropuhelun jatkamista kestävämmän kalastuksen saavuttamiseksi. Kalastus on yksi niistä kysymyksistä, joista monenväliset elimet pääsevät vielä tällä hetkellä yhteisymmärrykseen. Tuoreimmat esimerkit

ovat viime maaliskuussa tehty YK:n avomerisopimus ja kesäkuussa 2022 tehty WTO:n kalastustukia koskeva sopimus. Kiina on edistynyt viime vuosina myös LIS-kalastuksen torjunnassa. Esittelijä kehottaakin jatkamaan vuoropuhelua sekä kahdenvälisesti että monenvälisesti (FAO, alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt ja WTO) kestävämmän ja paremmin säännellyn kalastuksen aikaansaamiseksi.

Yhteenvetona voidaan todeta, että EU voi toimia ja sen on toimittava kalastuksen kestävyyden parantamiseksi maailmassa. Tämä alkaa omien käytäntöjemme jatkuvalla parantamisella yhteistyössä sidosryhmien kanssa, jotta voimme näyttää tietä eteenpäin. Kalastajiemme ponnistelut ovat kuitenkin turhia, jos asetuksia sovelletaan vain heihin eikä niissä oteta huomioon kolmansien maiden laivastojen kalastustoimintaa. Kiinalla, joka on merkittävä maailmanlaajuinen toimija kalastusalalla, on keskeinen rooli tässä asiassa. Sen on siksi siirryttävä kohti avoimempaa, kestävämpää ja paremmin säänneltyä kalastusta.